

Pene.

Spisal E. K.

unaj brije ostra burja in sneg se plete in pleše ter vrti v fantastične figure. Krasen pogled skozi okno! V elegantni sobi je sedaj tako prijetno, kakor ob nobenem drugem času. Toplota, katara širi skakljajoči plamen v kaminu, čarovna svetloba visoke svetilke, oblažena z zeleno svilo, lahen vonj finega parfema in zavednost, da je zunaj tako grdo, tako štrašno grdo... Ako nisi sam, je to kaj zgodna prilika za refleksije in za modrovanje.

Milan ni bil sam. Henrik mu je pomagal piti dišeči čaj in pušiti vonjave smotke.

Henrik je nekoliko starejši od Milana in to mu daje povoda, da nastopa nekako očetovsko. On je skozi in skozi praktična in silno prozajična duša. Vender ga ima Milan rad in brez hudovanja posluša njegove hladne pouke, njegove dobre svete in njegovo karanje. Milan je namreč pešniška narava. V prsih nosi nebo in pekel; zemlje ne pozna. Trdi blatni planet je dober za skromne živalice, ki ne mislijo na drugo nego na hrano; njegov duh se dviguje v azurne sfere breztelesnosti, misticizma in brezmadežne lepote.

— Neumnost! se huduje Henrik. Neumnost, Ti pravim. Kaj si domišljaš? Meniš li, da opravičujejo Tvoje brezsmiselne fantazije vso nestalnost Tvojega značaja? Pesnik si? Vraga si. Nikdar ne bode nič iz Tebe!

— Rani moje srce, rani. Jaz uživam v bolih.

— Norost! Prav zaprav je škoda, da ti je zapustila mati tako premoženje. Ako bi imel skrbi, bil bi morda drugačen.

Milan ga je milo pogledal.

— Moja duša bi se bila vendar dvignila tja gori, kjer sedaj blodi.

— Blodi, da, blodi kakor večni Žid. Kaj pa pravim družega? Vedno, vedno, si zaljubljen, blazno, strastno, a predmeti Tvoje ljubavi se menjajo vsak hip kakor slike v kalejdoskopu. Še nisi ljubil in je ne bodeš nikdar.

— Ne, motiš se, prijatelj moj. Sedaj se motiš. Moje srce je iskalo kakor metuljček po pisani trati, kjer je polno cvetic. A ljubizen se ne pokorava sili. Kaj morem zato, da tako dolgo nisem našel prave?

— Dolgo, da. Dolgo.

— A sinoči sem jo našel.

— Pah!

— Veruj! To je ljubezen.

— Koliko krat si to dejal?

— Motil sem se. Srce se lahko moti. Bili so trenotki opojnosti. Moja žejna duša je srkala neznano sladko tekočino, a pijanost je vselej minila. V nepopisni boli, katero provzrokuje neizpolnjeno koprnenje, sem iskal, iskal; trgal sem cvetke, vsako sem poduhal, vsako sem vrgel v stran; pil sem iz vsake čaše, vselej sem se opil, a nikdar okrepčal. Oh, vse so bile navadne žene....

— Česa pa iščeš?

— Svoj ideal.

— Bedarija. Si li ti vzor?

— To vprašanje ne velja. Moja duša išče sorodnega duha. Mene mora zadovoljiti, meni mora biti ideal. Mene mora ogrevati, dvigati, opajati, vezati. Tajinstveni svet najinih duš mora biti enak. Samo drug v drugem morava iskati vesoljnost in vzajemno popolnitev. Tako združenje je pesem nad pesmami, ki poje nadčloveško srečo in vresničuje bajko hrepenenja.

— Zahvali Boga, da Ti je dal prijatelja, kakršen sem jaz, kajti nihče drug na svetu bi Te ne poslušal. Moj Bog! Kako usmiljen mora biti človek s Teboj. Nu, koliko taktov naštejemo pa v naj-novejši pesmi nad pesmami? Kdaj zamre njen zadnji ton?

— Ne, prijatelj, sedaj sem našel, česar sem iskal. Sedaj pride sreča. Vse celice mojega srca mi to pravijo. V duši so mi zazvenele tajne strune lahko kakor Eolova harpa in magična luč mi je zasvetila, lepša od severne zarje. To je ljubezen, prava, sveta ljubezen, ki plava v vetrovih in katero sluti bolno srce, kadar sipljeje lipe s Parnasa listje in cvetje po zemlji in kadar se utrinjajo kresnice....

— Kakšna blaznost!

— — — Moje notranje bitje se je hotelo razpliniti liki elegija, kadar se spomni slepi strunar svoje mladosti in zvončki v tajnem svetu Devahana so jeli že zvenketati moji duševni smrti. A prišla je ona kakor Zarastura in moj duh je rešen, kajti ona je angelj, ki me povede iz puščave, po kateri je doslej tavalo moje koprnenje.

— Oj, oj, ali žive res še taki ljudje na svetu? Za vraga, kje si se naučil tako govoriti? To je nekaka duševna alkimija. Fante, fante, kaj res ne znaš biti pameten?

— Moj razum daruje bogovom zvezdnega sveta, moja duša kraljuje v duši vsemirja.

— Moja glava! Moja glava!

— A kaj naj Ti govorim? Tvoj duh je slabejši od vlnatega oklepa in ne more umeti tajnega pomena vzvišene ideje....

Milan ni bil videti kakor norec. Res je govoril z nekim čudnim glasom, ki je izdajal časih globoko, tromo apatijo, časih pa hipno vzbujenje, dviganje, krepčanje. Nekaj sanjavega se je prelivalo po njegovih čudnih besedah. Ne, gotovo ni bil blazen. Kar je govoril, ni bilo brez pomena, a — umeval je le sam svoje fantastične besede, ki so izražale morda močna čustva — kdo vé, kakšna?

Henrik se je hudoval. Rad bi se bil prijatelju rogal, a ni se mogel. Čutil je, da bi bilo krivično. Milanovo govorjenje ga je celo razburjalo. Zato je hotel napeljati strujo drugam.

— Pustimo slike in fantazije. Ti mi pripoveduješ o resni ljubezni. Kako je s to rečjo?

— Pusti me, jaz sem srečen. Ne moti sanj moje duše.

— Da, takega postopanja morajo biti Tvoji prijatelji vajeni. A to ni prav.

— Česa želiš od mene?

— Torej povej mi vsaj, kakšna je Tvoja najnovejša sreča?

— Ne vem. Krasna je kakor boginja, družega ne vem.

— To je prebito malo. Kateri boginji je podobna?

— Ne muči mi duše. Ne vem.

— Čuden ljubimec!

— Kako šepeta cefir po smrekovih vejah, kadar se razliva plaha večerna zarja po dehtečem nebu v marcu? Povej mi njegove besede, zapoj mi njegov spev... Ti ne moreš, pa ne zahtevaj, naj Ti opisujem, kar čuti božanstvo v meni.

— Dobro, dobro. Ti jo torej ljubiš.

— Rože so vzcvetele, iskra se je vnela.

— In ona Tebe?

— Rosa osvežuje vtrojene cvetlice. — —

— Kdaj ti je povedala?

— — — povedala — — — ?

— Aj, aj, aj! Torej še nič!

— Vse, vse. Tu ni treba besed... Ne muči me! Ona mora biti moja. Ona, nobena druga, kajti čital sem v zvezdah in napil sem se njihove svetlobe. Moja duša je pridobila moči in ona bode moja.

— Spametuj se, Milan. Ti nisi več dete. Tvojemu večnemu metuljevanju mora biti konec.

— Ona, ona, ona... je pel Milan in Henrik je obmolknil.

* * *

Dva dni pozneje sta se sešla v kavarni.

Prozajično in resno je dejal Milan:

— Gotovo je. Vsi spomini so pokopani. Ona je biser, katerega sem iskal po svetu. Blažen sem. Ne izprašuj me več, svoje sreče nočem omadeževati z besedami.

* * *

Julija je bila tako srečna — tako srečna, da se ji je vrtelo v glavi. Beseda, da more biti človek svoje sreče pijan, bila ji je sedaj umljiva.

Nikdar bi ne bila verjela, da je to mogoče. Gosposkih poklonov je bila pač vajena, a da učaka kdaj srečo prave, resnične ljubezni, da utripa na svetu srce, ki zamore vzplamteti z vsem žarom za njo — tega ni več upala. Stari in mladi gospodje, ki so zahajali v njen skromni atelier, ki so jo spremljali na koncerte, ki so se trgali, kdo zapiše prej svoje ime na njen plesni red, so bili galantni, tudi poželjivi, toda ljubezni, katero je ona sanjala, ni našla v teh mladih starih in starih mladeničih. Nekaj časa je pričakovala, da se zgodi kaj presenetljivega, nadejala se je, da doživi kak čudež, naposled se je pripravila, da se odreče. Ona ljubezen, ki je obujala njeno bujno domišljijo, živi menda res samo v domišljiji, v slikah, pesmih in kipih, a v življenju je ni.

Njena duša je prebila hude boje. Srce pokoplje tako težko mladostne upe! Konečno je vender zmagala. Po njenih ustnih je poletal isti posmeh, kakor nekdanj, če so se vrtela cela krdela oboževalcev okrog nje, iz očij pa ni več sijalo ono sanjavo hrepenenje kakor nekdanj...

Enkrat jo je pogledal in vse nekdanje muke so pograbile zopet njeno ubogo srce. Tak pogled je ni še nikdar zadel... Zbežala je s plesa domov. Nihče je ni smel spremiti. Strah pred prevaro jo je gnal odtod.

— Bog, moj Bog, le tega ne! Vsemogočni, varuj me teh očij!

Zaman. Vso pot in vso noč doma se je upiralo ono dvoje očij va-njo — globoko v srcé, v koje se ni hotel več povrniti mir.

Druzega dne se ji je že prišel poklonit. Nenadoma je stal pred njo. Ako bi bila vedela, da pride, bi se bila zaprla ali pa bi bila pobegnila. A prišel je povse nepričakovano, kakor prikazen iz druzega sveta. Ko se je slučajno obrnila od slike, katero je izdelovala, stal je pred njo. Čopič in paleta sta ji padla iz rok, trenotek je obstala, potem je zbežala, kakor plašna srna. V svoji sobi se je zavedla. Kako neumno početje! Kaj naj si misli! Kaj sedaj početi, kako to popraviti?

Kaj, kaj, kaj?

Nič!

Tisoč mislij se ji je križalo v glavi, a vse je zavrгла kot ne-spametne. Ostala je v svoji sobi, naj si misli, kar mu je drago. Ako bi šla doli, pokvarila bi s svojo zmedenostjo stvar še bolj.

Zvečer ga je srečala v drevoredu. Ko ga je opazila, je bilo prepozno, da bi se bila obrnila. Molče jo je pozdravil. Ona mu je odzdravila z lahkim poklonom. Ne da bi izpregovoril besedico, se ji je pridružil. Počasi sta šla dalje. V njenih prsih je vse gorelo, drevje se ji je vrtelo pred očmi. On je molčal. Kaj bo to?

Hodila sta celo uro po belkastih, z drobnim peskom posutih potih. Polagoma so se pomoljevale zvezdice skozi mrak.

Obrnila se je proti domu. Brez glasu je šel ž njo. Oči je upiral v zvezde.

Pred hišnimi vrati sta obstala.

— Julija! Vi ste čitali v mojih očeh. Smem li rešiti uganko Vaše duše?

Ona ga je pogledala. Neizrečna bol ji je branila govoriti.

— Julija, verujete li, da nama je križala neizpremenljiva usoda tajna pota?

Zopet ga je pogledala. In molčala je. I on je obmolknil. Tako sta stala, ne vedoč kako dolgo, nema, on navidezno miren, s sanjativim pogledom, ona silno razburjena, boreča se s solzami.

In konečno je pobegnila v svojo sobo, ne da bi bila izpregovorila besedico.

— Moj Bog, ne vzbujaj mi nadeje, da ne trešči prevara iz raja v brezno!

A nadeja se je vtihotapila v njeno srce vkljub zapahom, katere je skrbno zapirala. In tretjega dne mu je priznala, da ga ljubi blazno, strastno, nepremagljivo...

On pa je bil srečen, da je našel, česar je bil iskal po vsem svetu.

* * *

Sedela sta v operi.

Carmen je pela José-ju: ... se tu non m'ami...

Julija mu je stiskala roko. Sladke besede ljubavne pesmi in tajinstveni spremljajoči jo akordi so šumeli po njenih ušesih kakor pesem njene lastne sreče. Oh, zakaj je tu toliko ljudi, zakaj nista sama, da bi mogla dati poleta svoji nepopisni strasti, ki jo premaguje? Roki ji drhčeta v nervozni vibraciji, pred velike vlažno sijajne oči se ji spušča fina prosojna tančica, izza katere se zavijajo vse reči v neko magično svetlobo, podobno prvim valčkom večerne zarje, v prsih se ji dvigajo opojna čustva in gonijo kri v silnih udarcih k možganom, ustnici ji grozničavo trepetata, gorita... oh

sedaj, sedaj... to je trenotek sreče, zamaknjenja... sedaj... zakaj je toliko oči v parterju, toliko lornjet...

Ah, kakšna moč, kakšna moč strasti...! Kako utriplje srce, kako bije kri v senci... da hoče raztrgati prsa, da hoče raznesti glavo.

En poljub! En poljub!

Nesmiljeno je, žejnemu braniti čašo vode...

En poljub!

Njena roka se oklepa čvrsteje njegove desnice, čvrsteje, on ne opazi ničesar, njegov pogled je srepo uprt na oder, njegove oči požirajo strastno, poredno, prelestno, koketerijo Carmene... ona ga je počasi, neopaženo potegnila v ozadje lože, povsem v kot.... tam je temno, tam nihče ne opazi njenih žarkih, gorečih, morečih poljubcev... a njemu je, kakor bi pritiskala strastna španjolska ciganka svoje v južni vročini plamteče ustnice na njegova žejna usta i on pije, pije neznansko slast in sluša ciganski napev...

Zavesa pada.

José je zabodel nezvesto Carmen in Milanu se zdi, kakor bi bil nož ranil tudi njega.

Gledališče se prazni.

— Greva li domu? vpraša Julija, jedva, jedva pričakujoč, da izgineta tej tuji množici izpred oči.

— Pojdiva za trenotek v restoran. Truden sem. Kapljica vina me okrepi.

Salon je bil poln. Samo ena miza je bila še prazna, a tam je stal eleganten natakár v modernem fraku z belim zavratnikom in stražil prostor, ki je bil ohranjen za gledališčne dame. Pri sosedni mizi sta bila še dva stola prosta. Tam sedeta Julija in Milan. On naroči mehanično večerjo in vina. Pogled se mu gubi v daljavi. Nad očmi mu trepetajo lahne sence...

— Se li počutiš slabo? Zakaj nič ne govoriš? Nič mi ne poveš.

— Glava me boli. Utrujen sem.

Molčala sta.

Vrata se odpró. V salon prišumi ona, pevka Carmen, kakor kaka kneginja. Vse oči se upirajo na njo. Gospodje se ji klanjajo kakor vzvišeni vladarici. V trenutku jo obdaja kolo častilcev in ona sprejema hladno milostno njihove pozdrave.

Kako je krasna ta vročekrvna Italijanka, sè svojimi temnimi, sanjavó blestečimi očmi!

Kako sovraži one, ki se vrté krog nje kakor trabanti okolo planeta, s svojo izposojeno svetlobo...! Po ušesih mu zveni napev...

se tu non m'ami... oh! Sreča blaznosti! Ti si v onih nočno sijajnih očeh, v onih strastno opojnih glasovih, v poljubu onih črešnjevosočnih usten, v onem burnem, brezobzirnem ciganskem objemu. To srečo je nekdanj sanjal — nekdanj — nekdanj. —

Obraz se mu steguje, na bledem licu mu vzcveto bolno rdeče rože, grozničavo stiska zobe, po hrbtenjači mu preleta mraz in ga bode v možgane.

Zdrigne se.

Naglo izpije vino iz kozarca in naroči novo butiljko.

— Ti si bolan — zašepeta Julija nežno. Pojdiva rajše domu.

— Še trenotek — odgovori on brezvočno.

V očeh mu zasije ogenj besnega sovraštva. V žilah mu gori kri.

On pije.

Pevka pozvoni natarkarju.

On zadrhte. Nervozen je, kakor bi ga mrzlica tresla.

Ona vstane. Vsa gospoda krog nje skoči na noge, vsi hité pomagati ji. Ta pograbi njen šal, drugi rokavice, oni mantiljo. Ona se hladno smehlja, hladno, a vendar je to smehljaj.

Milana stiska neka nevidna roka za grlo. Sape mu zmanjkuje, vsa kri mu sili v lice, v oči. Jedva se premaguje, da mu ne cvokocéjo zobje.

Julija ga gleda presenečena.

— Kaj ti je za Boga? Ti si bolan... Pojdiva domu.

— Pojdiva.

Vstaneta.

Med vrati se sestaneta s pevkinjo družbo. Izhod je ozek. Nastane mala stiska. Nehoté se dotakne njegova roka njenega komolca. Ona ga pogleda, brez namena, kakor slučajno. Pred njegovim čudnim pogledom povesi glavo.

Trenotek.

Razidejo se.

Pred Julijinim stanovanjem obstoji Milan.

— Ti si res bolan. Pojdi domu in lezi, pa glej, da mi kmalo ozdraviš, Ti ljubi, ljubi moj Milan! Kmalozdravi. Čuješ? Oh, kaj bi storila, da Te izgubim! Varuj se, Milan. Ozdraviti moraš in zopet moraš biti tako ljubeznjiv kakor prej, da bode srečna Tvoja Julija. Oh, kako Te ljubim, Ti moj mili, mili možiček!

Strastno, žarko ga je poljubila. Vso svojo ljubezen, to neskončno ljubezen, ki je prezirala vse meje in zaničevala vse predsodke, je izlila v svoj poljub....

On se je mirno poslovil.

— Jaz umiram, pogibam, Vi pa sprejemate te dolgočasne načičkane marijonete z gladko počesanimi lasmi in monokli, ki nimajo za nič na svetu smisla kakor za svoj modni list. Vso svojo ljubezen Vam ponujam. A moja ljubezen je moje življenje, moje srcé, moja duša, moj um, moja domišljija, moje sanje, moje želje, moje stremljenje, moje hotenje... Ta ljubezen ima svoje korenine v ognju vulkanov, a njeni vrhovi segajo tja, od koder se razlivajo zorine rože po večernih oblakih. Moja ljubezen je odsev božanstva, mogočnega, silnega, živega in ona je mogočna in silna in živa. Vi pa mislite na brez-miselne konvencionalne poklone pijerotov...

— Ne mučite me. Kaj sem Vam storila, da me trpinčite? Slučajno ste me videli v gledališču, kjer me vsak lahko vidi. In brez prevdarka me začnete zasledovati. Od mesta do mesta potujete za menoj in me preganjate, dasi sem Vam dejala, da je Vaš trud brezvspešen.

— A one pomadizovane igračke?

— Ne žalite me! Jaz ne ljubim nikogar!

— Nikogar?

Nikogar.

— Oh, pustite me, pustite. Pojdite, pojdite! Vi me mučite. Gorke solze ji privró v oči. Premagovala se je. Kazala se je hladno, a njena duša je bila razburjena, kakor morje, kadar piha jug. Sedaj je bila kupa polna. Zaihtela je, glasno, grozničavo. Brezmočna je padla na divan in skrila glavo med rokami, ki sta jej ležali na mizi.

— Kaj Vam je, Carlotta? Kaj Vam je? Saj Vas nisem hotel žaliti. Ljubim Vas tako neskončno!

Ona je ihtela — glasneje, krčevito, brez odporne moči.

— Oh, potolažite se! V najgloblje dno svojega srca hočem poseči in dvigniti iz njega najbogatejši zaklad ljubezni.

— Ne — ne ne! Ne govorite o ljubezni.

Kakor bi jih s silo pehala, so se pririnale besede iz njenega grla

On je stal pred njo, osupnjen in ni vedel več kaj reči. A gledal jo je z očmi, ki so naraščale in se povijale v nekak otožen mehek tenj in vpraševale tisoč vprašanj. Tako milo se mu je storilo, da bi bil najrajše zaplakal. In ljubezen do krasne, strastne žene, ki je ležala bolj nego sedela liki potrta Tragedija pred njim, je naraščala — naraščala. In v srcu se mu je razlegala glasna tisočakordna parafraza večnega himenskega velespeva.

Sklonil je glavo k nji, njegov mehko topli dih je božal njeno osolzeno lice, tiho, tiho ji je šepetal besede tolažbe in opojne, bajne, ljubke, sladke, strastne ljubezni.

Ona je polglasno mrmljala.

— Gledališka dama sem. Deske so tako nevarne. Tako dolgo sem bila močna, hrabra...

— Carlotta! Moja ljubezen ne pozna predsodkov. Moja ljubezen je brezmejna...

.... Srečna, blažena mu je ležala v naročaju, v njegovih plamtečih poljubih so se sušile njene solze....

* * *

Ljubljeni, neskončno ljubljeni!

Nocoj pojem Lolo v Caverriji. Potem se poje kratka nova opera, v kateri nimam opravka. Pridi v gledališče, po končani Caverriji me počakaj v vestibulu. Pojdeva skupaj. Tisoč poljubov dobiš tedaj.

Tvoja mala zvesta

Carlotta.

Viharen aplavz je pretresal operni hram. Burna pohvala je bila zaslužena.

A Milan ni mislil na predstavo, na petje, na aplavz. Niti vedel ni, da je zavesa padla. Njegove oči so požirale malo črnooko dekle, ki je sedelo z neko starejšo gospo v sosedni loži.

To je bilo vtelešeno življenje. To je bila cvetoča pomlad. Nedolžnost! Oh, kako osvežujoče je to! Kako puhti življenje iz tega gibkega, mladega, telesa!

To je nekaj povsem novega. Takih občutkov ni imelo še nikdar njegovo srcé.

Mladost! Mladost!

Kdaj je že pozabil, kakšen čar tiči v mladosti! Kako skrivnosten je nežni popek, iz katerega se še le razcvete polna roža... Oh, kriva pota, kriva pota...! Varave sanje! Tu je sreča, kjer še ni moglo sovražno življenje s svojo trdo roko zatresti strupa. Tu je še upanje...

Carlotta je čakala v vestibulu — čakala.

Ko Milana le ni bilo, je pohitela v njegovo ložo. A njega ni bilo tam. To jo je presenetilo, kajti vedela je, da je bil v gledališču. Kje li je?

Carlotta ga ni našla, kajti Milan je sedel v sosedni loži in tolmačil damama dejanje, ki se je vršilo na odru.

In družega dne ju je obiskal.

Štirinajst dni je spremljal malo Berto povsod, na šetališču, na korzu, v gledališče, v koncert, skratka povsod.

Operna družba je zapustila mesto, Carlotta ž njo. — — Milan je ostal.

* * *

Dragi mi Henrik!

Vi skladate pesmi in pišete romane, vstvarjate sohe in slikate slike. Vi ste sami umetniki. A vendar ne umejete nič. Nepojmljivo, ves svet napolnjujoče, z elementarno silo se raztezajoče čuvstvo ljubezni hočete vtisniti in zožiti in spraviti v besede in oblike! Kako jalov trud!

Kaj je ljubezen?

Kdor čita Vaša dela in gleda Vaše umotvore, bi moral misliti, da je knjiga ljubezni pred Vami odprta kakor nepregledna ravan, ki se širi pred Vami, kadar stojite na holmcu; moral bi misliti, da poznate celo njeno abecedo in vso njeno aritmetiko; moral bi misliti, da ni ljubezenskega pojava, katerega ne morete analizovati, etiketovati in opisati; moral bi misliti, da poznate ljubezen in njeno slast in strast, in njene boli in radosti, in njeno javnost in skrivnost tako točno, tako dobro, tako globoko kakor Vaš žep, ali pa predala vaše pisalne mize.

A Vi ne veste nič o ljubezni.

Vi znate pisati, slikati, kipariti; Vi znate dvoriti in klanjati se; Vi znate kovati ljubezenska pisma in vzdihovati v soju lunine svetlobe; znate sanjariti in modrovati. O ljubezni ne veste nič.

Prepričal sem se. Izkušnja me je naučila.

Tudi jaz sem mislil, da poznam ljubezen.

Mislil sem!

Kakšen tepec sem bil!

Hvala Bogu! Končano je.

Nikar se ne smeji.

Naše življenje ravna slučaj. Ta slepi starec me je vodil po mestih, polnih umetno prikrojenih ljudij, po plesnih in koncertnih dvorinah, po dramskih in opernih gledališčih, po cerkvah in hramih, po dirkališčih in drsališčih. Povsod sem iskal ljubezni, stokrat sem jo našel — — dozdevalo se mi je tako. Stokrat sem se prevaril. Srcé, moje lastno srcé me je varalo.

Ne.

Nikdar še nisem okusil ljubezni. Menim prave, žarke, naravne, brezobzirne, nepopačene ljubezni. Nikdar — do današnjega dne.

Konečno!

Opisati je ne morem. To gigantično čustvo klubuje vsem besedam. Kadar bodeš imel časa, pridi sem, v mojo tiho, mirno vasico.

Tu je vse naravno, tudi ljudje in — ona. Kmečko dekle, zdravo, krepko, krasno in — zaljubljeno! Zaljubljeno preko ušes.

Koliko sem trpel! Dolgo mi ni verjela. Sedaj je prepričana in oba sva srečna. Srečna! Pojmiš li to besedo?

Sedaj prihaja življenje. To je začetek.

Pridi! Divil se bodeš.

Tvoj

Milan.

Henrik je prečital list. Jeza ga je zgrabila in smejal se je srdito: Pene! Pene!

Prihodnje Milanovo pismo je dobil iz Kajire....

Srcé mi sanja.

Srcé mi sanja zlati sén
o srečnih dneh mladosti ...
vanjo mi duh je zatopljen —
o zlati sén, o zlati sén . .
ti si mi vir bridkosti!

Sedaj nadej ni v srcu več,
nadej v lepši dóbi,
vgasnil v njem je zor — blesteč...,
ljubezen v srcu mi — budeč, —
v njem prazno je kot v gróbi!

Zdaj vanj razliva se bridkost,
vzbudeva jo spoznanje,
da minila mi je mladost —
nje radost in pa nje sladkost,
vse minilo kot sanje!

Bogomila.

V odgovor gč. Vandi.

er je že Vanda sè svojim odgovorom gospej Danici na njen članek: »Moderna žena in gospodinjstvo« dregnila tudi mene, urednico, češ, da »urednica sama hvali Danico in odlikuje njene spise«, povedati ji moram to-le:

1. Da Danico hvalim ob raznih prilikah, kjer se le govori o »Slovenki« in naših ženah, je res, kajti prepričana sem, da je Danica — čestite sotrudnice so tudi lehko razvidele iz njenih spisov ter mi gotovo pritrdé — ena najizobraženejših naših žen, ako ni najizobraženejša.